

ලෝරි ගැසට්ටියේ අන්තර්ගතය
පිළිබඳ විමසුමක්

පරිවර්තනය - නීතිඥ උපාලි ජී. කිරිදිගොඩ

ප්‍රකාශනය - මධ්‍යම පළාත් සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව

විවිධ කාලවකවානුවල විවිධ ආකාරයේ පරිවර්තන ග්‍රන්ථ සමාජයට දායාද වූවද ලෝරි ගැසට්ටිය හි සිංහල පරිවර්තනය පරිවර්තන අතර සුවිශේෂී ග්‍රන්ථයකි. ඒ සඳහා පාදක වූ හේතු ලෙස දැක්විය හැක්කේ ආර්ච්බෝල්ඩ් කැම්බල් ලෝරි මහතා විසින් රචිත A Gazetteer of The Central Province of Ceylon නම් වූ කෘතිය රචනා කිරීමේ අරමුණ හා ඒ තුළ අන්තර්ගත කරුණු සමුදායයි.

මහනුවර දිසා විනිසුරුවරයා වශයෙන් 1873 සිට 1892 දක්වා දඟ අට වසරක් සේවය කළ ආර්ච්බෝල්ඩ් කැම්බල් ලෝරි මහතා විනිශ්චයකාරවරයෙකු, ඉතිහාසඥයෙකු පමණක් නොව අතිදක්ප ලේඛකයෙකු ද වේ. ඔහු විසින් මෙවැනි ග්‍රන්ථයක් රචනා කිරීමට හේතු මේජර් ඩොයිලි විසින් රචිත උඩරට රාජධානියේ ව්‍යවස්ථාව පිළිබඳ දළ සටහන් (Memorandum & Notes of the Kingdom of Kandy) නැමති ග්‍රන්ථයේ දක්වා ඇත.

“උඩරට පවත්නා නීති හා සිරිත් පිළිබඳව අලුතින් පත් වන ඉංග්‍රීසි විනිශ්චකරුවන්ට මාර්ගෝපදේශ විය හැකි යම් ග්‍රන්ථයක අවශ්‍යතාවය ඉක්මනින් ම වැටහුණු බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව විසින් Judicial Board අධිකරණ මණ්ඩලය (1818) මගින් මණ්ඩලයේ සියළුම සාමාජිකයන් විසින් උඩරටයන්ගේ පුරාණ නීතිය, සම්ප්‍රදාය, වාට්තු වාට්තු හා විත්තන රටාව ආදිය පිළිබඳව සටහන් තබා ගත යුතු” බවට නිවේදනය කරන ලදී.

ඒ අනුව ඔහු ලෝරි ගැසට්ටිය රචනා කිරීම සඳහා මහනුවර දිසා විනිසුරුවරයා වශයෙන් රාජකාරි කළ කාලය තුළ භාවිතා කළ අධිකරණ කාර්ය සටහන්, සාක්ෂි වාර්තා උපදේශක මණ්ඩල පත්‍රිකා, විදේශීය මූලාශ්‍ර, බෞද්ධ කොමසාරිස් වාර්තා, සංඛ්‍යා ලේඛන හා විවිධ ලේඛකයන්ගේ පොත් පත්, ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර, මෙන්ම පැරණි සිංහල තල්පත්, සන්නස්, තුඩපත්, ලේකම් මිටි හා ඔප්පු තුළින් තමන්ට අවශ්‍ය කරුණු ඒකරාශී කර ඇත. මීට අමතරව මහා වංශය, වූල වංශය හා දීප වංශය වැනි වංශ කථාවලින් අදාළ කොටස් ද උසුටා ගෙන ඇත.

එම කරුණු ඇසුරු කර ගනිමින් මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර හා වලපනේ නගරය හැර මහනුවර, මාතලේ හා නුවරඑලිය දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි ඓතිහාසික, ආගමික, සාමාජික, සංස්කෘතික, දේශපාලනික හා ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන තොරතුරු ඇතුළත් වන සේ සියළුම ගම්මාන අධ්‍යයනය කොට, ඉංග්‍රීසි භෝධියට අනුව පෙළ ගැස්වීමට උත්සහ කර තිබේ. ඒ සඳහා තාර්කික දැනුම් සම්භාරයකින් යුතුව මෙන්ම මධ්‍යස්ථ විචාරයකින් ද යුතුව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට කතුචරයා සතු වෘත්තිමය පරිවෘත්තය යොදා ගෙන ඇත. මේ නිසා මධ්‍යම පළාත පිළිබඳව

හදාරන්නෙකුට අවශ්‍ය බොහෝ තොරතුරු සපයන මූලාශ්‍ර ග්‍රන්ථයක් ලෙස ලෝට් ගැසටියර් සඳහන් කළ හැකිය.

19 වන සියවසේ දෙවන භාගයේ පැවති ඓතිහාසික කරුණු පිළිබඳව අනුභූතිමය දැනුම 21 වන සියවසේ දී දක්නට ලැබෙන්නේ නැත. මේ නිසා ලෝට් තමන් ජීවත් සිටි යුගයේ මිනිසුන්ගේ දැනුම, ඓතිහාසික දැනුම හා සම්මිශ්‍රණය කොට තමන්ගේ විචාරය සමග මූලාශ්‍ර දැනුම ගම්මාන විස්තර කිරීම සඳහා භාවිතා කොට තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් ශ්‍රී පාදස්ථානය පිළිබඳ ලෝට්ගේ විස්තරයේ මහා වංශය ඇතුළු ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය කොට, අවසානයේ තමන්ගේ මතය නිර්භයව ඉදිරිපත් කර ඇත.

එමෙන්ම ලෝට්ගේ ග්‍රන්ථය ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති රාජාණ්ඩු ක්‍රමය පිළිබඳව ද අර්ථවත් විස්තරයක් සපයයි. යුරෝපයේ වැඩ වසම් ක්‍රමයට වඩා භාත්පසිත්ම වෙනස් වූ, එසේ ම ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික ශ්‍රම විභජන ක්‍රමයක් බව තේරුම් ගැනීමට මෙම කෘතිය වැදගත් වේ. මේ අනුව මහනුවර යුගය ගැන ඓතිහාසික වාර්තා සපයන බොහෝ ඉතිහාසඥයන් සහ දේශපාලන විද්‍යාඥයන් ලෝට්ගේ විග්‍රහය තරම් විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කර නැත.

මේ අනුව මහනුවර යුගයේ පැවති සරල රාජාණ්ඩු ක්‍රමය හරහා භෞතික හා භෞතික නොවන සංස්කෘතිය පවත්වා ගෙන යාමට උපකාර වූවා යැයි නිසැකවම ප්‍රකාශ කළ හැකිය. එයට හේතු වූයේ විහාර හා දේවාලවල රාජකාරි පංගු ක්‍රමය එතරම්ම සංවේදී ශ්‍රම විභජන ක්‍රමයක් වීමයි. උදාහරණ වශයෙන් අලවතුගොඩ දේවාලයේ රාජකාරි පංගු ක්‍රමය යටතේ ඉටු කළ යුතු රාජකාරි වූයේ,

“හතර මංගල්‍යය සඳහා බත් පිසීම, දේවාල කුඹුර වී දෙපැලක බත් පිස දේවාලයට භාර දීම... කානි මංගල්‍යය සඳහා පහන් දෙකක් දැල්වීම, අලුත් සහ පරණ අවුරුද්ද සඳහා හැම වසරකටම එළවළු ගෝනියක් සමග බස්නායක නිලමේ බැහැ දැකීම, හරස්ගේ හෙවිල්ලීම, පෙරහැර කාලයේ දින පහක් සේවයේ යෙදීම බස්නායක නිලමේ එන විට ඔවුන්ගේ ඇඳුම් පෙට්ටි දේවාලයට ගෙන යාම මේ සියල්ලම රු. 64.70 ට මිල කළ හැකිය.”

මහනුවර යුගයේ, සියලුම විහාර දේවාල රාජකාරිය, ඉඩම් භුක්තිය, හා පංගු ක්‍රමය පිළිබඳව මෙන්ම ප්‍රවේණි අයිතියේ ස්වභාවය ද මේ මගින් පැහැදිලි වේ. විනිසකරවෙකු වශයෙන් ලෝට්ට පැවරී තිබුණ එක් වගකීමක් වූයේ උඩරට රාජකාරි ක්‍රමය හා සබැඳි කුල ශ්‍රම විභජන ක්‍රමයේ සැපයුම් හුවමාරු සේවාවන් සඳහා මූල්‍යමය අගයයන් තක්සේරු කිරීමයි. මේ අනුව භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරු ක්‍රමයක් පැවති වැඩ වසම් සමාජයේ ඒ වෙනුවෙන් ධනවාදී ආර්ථික ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීමට මූල්‍ය වටිනාකම් තක්සේරු කිරීම ලෝට්ගේ කෘතිය පුරාම දක්නට ඇති විශේෂ ලක්ෂණයකි. මේ සඳහා ඔහු සියලුම පන්සල්, දේවාල, රාජකාරි ස්ථාන, වලව් හා සබැඳි තනතුරු විශ්ලේෂණය කර ඒවායේ මිල තක්සේරු කර තිබේ. මෙය එක් අතකින් සේවාවන් සඳහා මිල තක්සේරු කිරීමක් වන අතර අනික් අතට මධ්‍යම පළාතේ ඉඩකඩම පිළිබඳව රාජකාරිමය මිල තක්සේරු කිරීමක් ද වන්නේය.

එමෙන්ම ලෝට්ගේ ගැසටියර් මගින් ගම්මාන පිළිබඳ නිරුක්තීන් සපයනු ලබන අතර එම විග්‍රහය සඳහා භෞතික සාධක, ඓතිහාසික සාධක, පුරා විද්‍යාත්මක සාධක මෙන්ම පරිසරාත්මක සාධක ද උපයෝගී කර ගෙන ඇත. එම ගම කවර ප්‍රදේශයක පිහිටියේ ද, එහි නාම නිෂ්පත්තියට බල පෑ සාධක, කවර ආකාරයක ජන කොටසක් මෙහි ජීවත් වන්නේ ද යන්න ඔවුන්ගේ ජන වාර්ගික

අන්‍යතාවය, ගංගා ඇළ, දොලවල්, කුඹුරු සහ ජනගහනය, ආර්ථික, සාමාජික හා සංස්කෘතික වැදගත්කම සාකච්ඡා කොට තිබේ. මෙහි දී රජතුමා හා සෙසු නිලධාරීන් අතර ඇති සම්බන්ධය මෙන්ම ගම නින්ද ගමක් ද, දෙවෙල් ගමක් ද යන්න සාකච්ඡා කරයි. මේ හේතුව නිසාම මධ්‍යම පළාතේ සමාජ වෙනස් වීම අධ්‍යයනය කරන්නෙකුට පූර්වයේ තිබුණු තත්වය මෙන්ම වර්තමාන තත්වය පිළිබඳ සාකච්ඡා කළ හැකිය.

මෙම කෘතිය පුරාම විසිරී ඇති එදා සමාජය හා අන්‍යන්තයෙන්ම බැඳී පැවතුන ආගමික සංකල්පය ඉස්මතු කිරීම සඳහා ද ඔහු අව්‍යාජ තැනක් දරා ඇති බව පෙනෙන්නට ඇත. ඒ බව රජු විසින් පූජා කරන ලද සෑම විහාර දේවාල ගමක් සඳහා ඉඩ කඩම් පූජා කිරීමෙන් පසුව එම දේපල වෙනත් යම් කෙනෙකුගේ ග්‍රහණයට අයත් වෙයි යන අදහසින් එම දේපල පරිහෝජනය නිසා විය හැකි අනතුර තල්පත් හා සන්නස් ආදියෙන් දක්වා ඇති ආකාරයටම ඉස්මතු කර ඇත.

උතුරු මාතලේ කන්දපල්ල කෝරලේ ගමක පිහිටි බම්බාව විහාරයට කරන ලද විහාර පූජාවක් සම්බන්ධයෙන් මෙසේ දක්වයි.

“එසේ හෙයින් දත යුතුයි. ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2302ක් වූ වෙසක් මස පුර පස පස් වන බුදු දින මෙම තඹ සන්නස කෙටුම්පත් කරන ලද්දේය. තමා විසින් හෝ අන්‍යයන් විසින් හෝ බුදුරජුන්ට පූජා කළ ඉඩම්වල හෝ කුඹුරුවල හෝ සන්නසය බලහත් කාරයෙන් ලබා ගන්නේ නම් ඔහු මිනිස් අසුවිවල හෝ අන්‍ය අපද්‍රව්‍යයේ පණුවෙක් සේ ඉපිද අවුරුදු 600000 දුක් විඳින්නා.” තවද බුදුන් සඳහා ඉඩකඩම් ලබා දෙන්නන් දිව්‍ය සම්පත් ලබන්නෝය. දානමය වස්තූන් ආරක්ෂා කරන්නවුන් නිවන් අවබෝධ කර ගන්නෝය. එසේ හෙයින් වචනයෙන් හෝ ක්‍රියාවෙන් පිං කොට ඒ පිනෙන් සඳෙවි ලොව ඉපිද දිව්‍ය සැප විඳ කෙලවර මතු බුදු වන මෙහි බුදුරජුන්ගෙන් බණ අසා නිවන් අවබෝධ කර ගත යුත්තෝය.”

ඔහු අන්‍යාගමිකයෙකු වශයෙන් ක්‍රියා කළ ද බෞද්ධයන්ගේ ආගමික වත් පිළිවෙත් දැනු ආකාරය යටත් විජිතයක බලයලත් නිලධාරියෙකු වශයෙන් වාර්තා කළ අන්දම විශ්මය දනවන සුළුය.

“පිටත දැඩි අවි කාප්පකයෙන් මිදී සිසල් සුළඟ සහිත අභ්‍යන්තරයෙහි සෙවන ලද අපට ඉන් ඉක්ම යාමට පෙර බෞද්ධයන් එවුන්ගේ ආගම අදහන ආකාරය දැක ගැනීමට ද අවස්ථාවක් ලදිමු... ඒ මධ්‍යයේ සිටගත් හික්පුවක් පැහැදිලි ස්වරයෙන් බුද්ධාගම කෙරෙහි පොදු ගිවිසුම් (පංචශීල) පාඨයෙන් පාඨය ගායනා කළ අතර අවම වශයෙන් සියයක් පමණ වූ මිනිසුන්ගේ රාවය ගුහාවෙහි ප්‍රතිරාවය නැගෙද්දී වචනයෙන් විස්තර කළ නොහැකි හෘදයංගම විශ්‍රාණයක් සිරුර විනිවිද යමින් ප්‍රසන්න ගුප්ත හැඟීමක් බිහි කළේය.”

මේ අතර ලෝරිගේ අකරාදිය මගින් වලව් පරිපාලනය, 1848 කැරැල්ලෙන් පසු නැවත එවැනි කැරැල්ලක් ඇති නොවීමට වග බලා ගැනීම සඳහා උඩරට රදල ප්‍රහුන් හා ඔවුන්ගේ ඥාතිත්වය විධිමත් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වූවා විය හැකිය. තව ද ශ්‍රී ලංකාව පුරා එවකට පැතිර පැවති හික්පු පරම්පරා උඩරටට සම්බන්ධ වන ආකාරයත්, නිකාය ලක්ෂණ, මත ගැටුම්, අණ පණත් ආදී කරුණු බොහොමයක් සාකච්ඡා කර තිබේ. ඒ අනුව බලන කළ රාජකීය ප්‍රහුන් අතර සම්බන්ධය මෙන්ම ප්‍රධාන පන්සල් අතර පැවති විහාර හා දේවාල සම්බන්ධතා මෙන්ම ඉඩ කඩම් පැවරීම් හා මිලදී ගැනීම් ආදී තොරතුරු සවිස්තරාත්මක ව ඇති බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ ලියැවුණු එකම ග්‍රන්ථය ලෝරිගේ අකරාදියයි.

එමගින් 19 වන සියවසේ සමාජය තුළ පැවති ආර්ථික තොරතුරු සමූදායක් ද සවිස්තරාත්මකව වාර්තා කර ඇත. සම්ප්‍රදායික වැඩ වසම් ව්‍යුහය තුළ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී සමහර ගම්මානවල ස්වභාවික සම්පත් පැවති ආකාරය හා ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගත් ආකාරයත් ඒවා වැඩවසම් ආර්ථිකය හා ශක්තිමත් කිරීමට මෙන්ම රාජ රාජ ප්‍රභූන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා යොදා ගත් ආකාරයත් සවිස්තරව ඉදිරිපත් කරයි.

උදාහරණයක් වශයෙන් ගත හොත් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ අකරහාඩුව නැමති ගම සාම්ප්‍රදායිකව ආකර හෙවත් යකඩ උණු කිරීම හා සම්බන්ධ ගමක් බවත් මෙසේ ඉදිරිපත් කරයි.

“ප්‍රධාන රාජකාරිය වූයේ අමු යපස් කුට්ටිවලින් යකඩ සැදීමයි. ඔවුන්ගේ ක්‍රියාමාර්ගය විශේෂ සැලකිල්ලට පාත්‍ර වනුයේ එහි ඇති වාමි බව නිසාවෙනි. මා ගොස් ඇති අංග සම්පූර්ණ යකඩ උපකරණ සපයන ස්ථානයෙහි වූයේ කුඩා උදුන් දෙකක් සහිත පිදුරු සෙවිලි කළ ගෙයකි. එහි උස නොගැඹුරු වලක් මත පිටතට විවර වූ සැලකි. ගිණි උදුන්වල රත්වීම නිමාවෙන් පසු උණු වී කැටිවූණු යකඩ අලු වලකට වැටෙනා තුරාම යකඩ උදුන් රත්විය.....”

සමස්ත මධ්‍යම පළාතේ ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් වන තොරතුරු බොහෝමයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බැවින් පැවති සමාජ ක්‍රමයේ ශ්‍රම විභජනය පිළිබඳ පැහැදිලි කර ගැනීමටත් එය පසුකලීනව කල ක්‍රමයට සම්බන්ධ වූ ආකාරය පැහැදිලි කිරීමටත් ප්‍රමාණවත් වේ. මීට අමතරව ඔහු විසින් සැපයූ තොරතුරු අතර ජල මූලාශ්‍රයන්, වැව්, ගංගා, උල්පත්, වනාන්තර ආදී කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ තොරතුරු මෙන්ම ධාන්‍ය මෙන්ම බෝග වගාව සම්බන්ධ සියලු කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ද ඉදිරිපත් කරයි. 1840 වසරේ දී මුඩු බිම් පහත යටතේ ඉංග්‍රීසින් විසින් අත්පත් කර ගත් මහනුවර, මාතලේ හා නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි එලි කරන ලද මුඩු බිම්වල තේ සහ කෝපි වගාවන් පිළිබඳව සවිස්තර තොරතුරු සමූදායක් ඉදිරිපත් කර ඇති නිසා වර්තමානයේ දී පවා අතීත තොරතුරු සොයන්නකුට වැදගත් වන ග්‍රන්ථයකි.

මෙහි එන සමහර විස්තර මධ්‍යම පළාතේ ගම්මාන පිළිබඳ තොරතුරුවලට වඩා සමාජ ක්‍රමයේ සංක්‍රාමික සමයක විශ්වාස පද්ධතිය බිඳ වැටීම, සමාජ අවිනිශ්චිතතාවය මෙන්ම සාරධර්ම බිඳ වැටීම පිළිබඳව ද සාකච්ඡා ඉදිරිපත් කරයි. සාම්ප්‍රදායික රාජාණ්ඩු ක්‍රමයක් යටතේ ඉඩම් පවරා දීම, ලියා පදිංචි කිරීම, උසාවි මගින් නඩු විසඳීම හෝ නීතිය ඉදිරියේ සියලු දෙනාම සමානය ආදී සංකල්ප ක්‍රියාත්මක නොවීය. නමුත් උඩරට ජනතාව ධර්මය හා කර්මයන්, සාධාරණත්වය පිළිබඳ පරමාදර්ශයන් දෙවියන්පිළිබඳ විශ්වාසයන් පවදු කර ගත්තේ නැත. මේ නිසා සාමූහික සාකච්ඡා මත බොහෝ ඉඩ කඩම් ඥාතීන්ට හෝ වෙනත් අයෙකුට පැවරීම සාමාන්‍ය සිටින විය. එම විශ්වාසයන් ඉක්මවා කටයුතු කිරීම අපා දුක් විඳීමට හේතු වන බව වටහා ගත් නිසා බොහෝ විට සමාජ සහජීවනය රැක ගැනීමට හැකි වී ඇති බව පෙනේ.

1815න් පසු ඉංග්‍රීසි ආධිපත්‍යය යටතේ ද 1818 කැරැල්ලෙන් පසුව කැරැල්ලට හසු වූ ස්වදේශීය සිංහල ජනයා මරණීය දණ්ඩනයට ලක් කිරීම, ඉඩ කඩම් අහිමි කිරීම හා රටින් තෙරපීම ආදී ප්‍රත්‍යක්ෂ තොරතුරු සමූදායක් මෙහි අන්තර්ගත වේ. ඔවුන් මෙම තොරතුරු ඒකරාශී කර ඉංග්‍රීසි අධිරාජ්‍යයට ඉදිරිපත් කර මෙම වාර්තාව හරහා හුමියේ අයිතිය වෙනස් කරමින් එවැනි කැරලිවලට හසු වූ ස්වදේශිකයන් සමූල ඝාතනය කිරීමේ අරමුණින් යයි ද සිතිය හැකිය.

කෙසේ හෝ ඉහතින් සඳහන් කරන ලද්දේ මෙහි අන්තර්ගතයෙන් කරුණු කිහිපයක් පමණි. මීට වඩා පුළුල් ලෙස කරුණු දැක්වීම පාඨක රුචිකත්වයට හානිදායක වන බැවින් ලොව ගැසටියර් ග්‍රූප්පය වසර 118කට පෙර සිදු කළ පර්යේෂණ වාර්තාවක් ලෙස ස්වදේශිකයන් වන අපට වැදගත් වන බව අවධාරනය කරන අතරම වැඩි පාඨක පිරිසක් අරඹයා සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම ප්‍රශංසනීය කටයුත්තක් ලෙස අගය කරමි.

මෙම ප්‍රශංසනීය කාර්ය භාරය ඉටු කළ ඉංග්‍රීසි ජාතික විනිශ්චයකාරවර ඒ. සී. ලෝව් මහතාගේ අකාරාදිය සිංහල පාඨක ජනතාවගේ මෙන්ම පර්යේෂකයන් මෙන්ම සංස්කෘතික විමර්ශකයන්ගේ පරිශීලනයට යොදා ගැනීමට ඉඩ සලසා දීමට මධ්‍යම පළාත් සභාව හා මධ්‍යම පළාත් සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව ගත් පියවර අතිශයින් වැදගත් වේ.

වෙදුම් දෙකකින් සමන්විත මෙම කෘතියේ ප්‍රථම කාණ්ඩය, ජ්‍යෙෂ්ඨ අධිනීතිඥ උපාලි කිරිදිගොඩ මහතා විසින් පරිවර්තනය කරන ලද අතර මෙවැනි ඓතිහාසික ලියවිල්ලක් පරිවර්තනය කිරීමෙන් ඔහුගේ නිසර් හැකියාව ප්‍රකට වේ. එයට හේතුව මෙවැනි ග්‍රන්ථයක පරිවර්තකයාට තිබිය යුතු සාහිත්‍යය, නීතිය, ඉතිහාසය මෙන්ම ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ මහත් දැනුම් සම්භාරය හා එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හා බුදු දහම නීතිය පිළිබඳ විශිෂ්ට දැනුම නොවන්නට මෙවැනි කාර්යයක් කිරීම දුෂ්කර වනු නොඅනුමානය. එබැවින් මෙම ග්‍රන්ථයේ සංස්කාරකවරයා වශයෙන් ගෞරවාදරය පිරිනමන්නේ මහත් සතුටිනි.

සංස්කාරක

මහාචාර්ය එච්.එම්.ඩී.ආර්. හේරත් මහතා

අංශාධිපති.

සමාජ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය.

පේරාදෙණිය.